EUROOPAN KOMISSIO

Bryssel 11.7.2012
COM(2012) 363 final

2012/0193 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI

unionin taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten torjunnasta rikosoikeudellisin keinoin

{SWD(2012) 195 final}
{SWD(2012) 196 final}

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

1.1 Yleinen tausta

Unionin taloudellisiin etuihin vaikuttavat petokset ja niihin liittyvä laiton toiminta ovat vakava ongelma, josta aiheutuu vahinkoa unionin talousarviolle ja sitä kautta veronmaksajille. Unionin talousarvion tavoitteena on parantaa elinolosuhteita ja luoda kasvua ja työpaikkoja. Tämän tavoitteen saavuttaminen vaarantuu, jos varoja käytetään väärin. Tämä pitää erityisesti paikkansa julkisen talouden vakauttamisen, finanssipoliittisen vastuullisuuden sekä kasvua edistävien rakenneuudistusten ollessa ajankohtaisia. Euroopan unionin taloudellisten etujen suojaamista koskevan komission vuosikertomuksen 2010[1] mukaan petosepäilyt koskevat talousarvion tulo- ja menopuolella noin 600:aa miljoonaa euroa vuodessa huolimatta voimassa olevasta oikeudellisesta kehyksestä. Voidaan olettaa, että petosten todellinen määrä on vieläkin suurempi, sillä kaikkia tapauksia ei havaita eikä niistä raportoida.

Unionin on suojeltava veronmaksajien varoja mahdollisimman tehokkaasti ja hyödyntäen kaikkia Euroopan unionista tehdyn sopimuksen tarjoamia mahdollisuuksia. EU:n talousarviolle aiheutuneet vahingot edellyttävät toimia, joilla varmistetaan unionin taloudellisten etujen tehokas ja yhtäläinen suojaaminen, tarvittaessa myös rikosoikeudellisin keinoin. Vaikka EU:n säännöstö on kehittynyt tällä alalla, joka käsittää petokset, korruption ja rahanpesun[2], jäsenvaltiot ovat antaneet toisistaan poikkeavia sääntöjä ja näin myös niiden oikeusjärjestelmät tarjoavat vaihtelevantasoista suojaa. Tämä tilanne osoittaa, että unionin taloudellisten etujen suoja ei ole yhtäläinen koko EU:ssa. Petosten vastaisilla toimenpiteillä ei ole myöskään saavutettu riittävää ennaltaehkäisevää vaikutusta.

Jäsenvaltiot ovat esimerkiksi sisällyttäneet petoksen määritelmiä monentyyppiseen lainsäädäntöön aina yleisestä rikoslaista, joka saattaa sisältää täsmälliset tai yleiset rikosmääritelmät, verotukseen liittyviin rikosoikeudellisiin säännöksiin[3]. Vastaavanlaista vaihtelevuutta esiintyy seuraamuksissa, joita tämäntyyppisistä rikoksista määrätään eri jäsenvaltioissa[4].

---

1 KOM(2011) 595 lopullinen ja siihen liittyvät komission yksiköiden valmisteluasiakirjat SEC(2011) 1107, 1108 ja 1109 lopullinen.

2 Yleissopimus, tehty 26. heinäkuuta 1995 (EYVL C 316, 27.11.1995, s. 49) (petokset); ensimmäinen pöytäkirja, tehty 27. syyskuuta 1996 (EYVL C 313, 23.10.1996, s. 2) ja yleissopimus, tehty 26. toukokuuta 1997 (EYVL C 195, 25.6.1997) (korruptio); pöytäkirja, tehty 29. marraskuuta 1996 (EYVL C 151, 20.5.1997, s. 2) (tuomioistuinten tulkinnat); toinen pöytäkirja, tehty 19. kesäkuuta 1997 (EYVL C 221, 19.7.1997, s. 12) (rahanpesu).

3 Ks. komission kertomukset Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta tehdyn yleissopimuksen täytäntöönpanosta, KOM (204) 709 lopullinen, 25.10.2004, ja KOM(2008) 77 lopullinen, 14.2.2008.

4 Tämä taulukko on ote myös muita rikoksia koskevasta kattavammasta katsauksesta, joka sisältyy tähän direktiiviehdotukseen liittyvään vaikutustenarviointiin. Taulukon tarkoituksena on antaa viitteellinen yleiskuva tilanteesta jäsenvaltioissa joulukuussa 2011.

JV	Seuraamukset
AT	Vankeusrangaistus enintään **6 kuukautta** (StGB 146 §), **3 vuotta** (StGB 147 §:n 1 ja 2 momentti), 10 vuotta (StGB 147 §:n 3 momentti, 148 §); vankeusrangaistus enintään 3–5 vuotta ja sakkorangaistus, joka voi olla enintään kaksi kertaa petoksen kohteena olevan määrän suuruinen (AEG 7 §).
BE	Vankeusrangaistus **1 kuukausi – 5 vuotta** (tuloverolain 450 §), vankeusrangaistus **2 kuukautta – 3 vuotta** (tuloverolain 451 §) ja sakkorangaistus (yleisen tulli- ja valmisteverolain 259, 260 ja 261 §)
BG	Vankeusrangaistus **1–8 vuotta** (rikoslain 209 ja 210 §), vankeusrangaistus **3–10 vuotta** (rikoslain 211 §), vankeusrangaistus **2–8 vuotta** (rikoslain 212 §), vankeusrangaistus **3–10 vuotta** (rikoslain 212(3) §)
CY	Vankeusrangaistus **5 vuotta** (rikoslain 300 §), vankeusrangaistus enintään **3 vuotta** tai sakko, jonka määrä on enintään **5 125,80 euroa**, tai molemmat
CZ	Vankeusrangaistus enintään **2 vuotta** (rikoslain 209–212 §)
DK	Vankeusrangaistus enintään **1 vuosi ja 6 kuukautta** (rikoslain 279 §) (rikoslain 289A §), **8 vuotta** törkeissä petoksissa
EE	Sakko tai vankeusrangaistus enintään **3 vuotta** (rikoslain 209 §), **5 vuotta** (rikoslain 210 §)
FI	Sakko tai vankeusrangaistus **14 päivää – 2 vuotta** (rikoslain 36 luvun 1 §), (rikoslain 29 luvun 1 §) (rikoslain 29 luvun 5 §), törkeissä petoksissa **4 kuukautta – 4 vuotta**
FR	Vankeusrangaistus enintään **5 vuotta** ja sakko **375 000 euroa** (rikoslain 313-1–313-3 §), törkeissä petoksissa enintään 7 vuotta ja sakko 750 000 euroa
DE	Vankeusrangaistus enintään **5 vuotta** tai sakko (rikoslain 263 §)
EL	**10 päivää – 5 vuotta, 3 kuukautta – 5 vuotta** (rikoslain 386(1) §), **2 vuotta – 5 vuotta** törkeissä petoksissa
HU	Vankeusrangaistus enintään **2 vuotta** (rikoslain 318 §), **5 vuotta** (rikoslain 314 §)
IR	Vankeusrangaistus enintään **5 vuotta** (vuona 2001 annetun lain 42 §)
IT	Vankeusrangaistus **6 kuukausi – 3 vuotta** ja sakko **51 – 1 032 euroa** (rikoslain 640.1 §), vankeusrangaistus **1–6 vuotta** (rikoslain 640 a §)
LV	Vankeusrangaistus enintään **3 vuotta**, säilöönotto, yhdyskuntapalvelu tai sakko, jonka määrä on enintään minimikuukausipalkka kerrottuna kuudellakymmenellä (17 074,20 euroa) (rikoslain 177 §)
LT	Yhdyskuntapalvelu tai sakko, vapauden menetys, pidätys tai vankeusrangaistus enintään **3 vuotta** (rikoslain 182 §), tai enintään **8 vuotta** (törkeä rikos)
LU	Vankeusrangaistus **1 kuukautta – 1 vuosi** tai sakko **500 – 30 000 euroa** (rikoslain 490 §), vankeusrangaistus **1 kuukausi – 1 vuosi** tai sakko 500 – 10 000 euroa (rikoslain 498 §)
MT	Vankeusrangaistus **4 kuukautta – 1 vuosi** (rikoslain 298(1) §), vankeusrangaistus enintään **18 kuukautta** ja sakko **2 329,37 – 34 940,60 euroa** (rikoslain 298C §), vankeusrangaistus **7 kuukautta – 2 vuotta** (rikoslain 308 §), vankeusrangaistus **1– 6 kuukautta** tai **sakko** (rikoslain 309 §)
NL	Vankeusrangaistus enintään **1 vuosi** (rikoslain 328 §), **2 vuotta** (rikoslain 334 §), **3 vuotta** (rikoslain 360 §), **4 vuotta** (rikoslain 227 ja 326 §) tai **6 vuotta** (rikoslain 225, 336 ja 359 §) tai sakko enintään **76 000 euroa**
PL	Vankeusrangaistus **3 kuukautta – 5 vuotta** (rikoslain 297 §)
PT	Vankeusrangaistus enintään **3 vuotta** tai sakko (rikoslain 217 §)
RO	Vankeusrangaistus **6 kuukautta – 12 vuotta** (rikoslain 215 §) (tavanomaisissa olosuhteissa)
SI	Vankeusrangaistus **3 kuukautta – 3 vuotta** (KZ-1 229 §), vankeusrangaistus enintään **3 vuotta** (KZ-1 211 §), vankeusrangaistus enintään **5 vuotta** (KZ-1 228 §), sakko tai vankeusrangaistus enintään **3 vuotta** (KZ-1 231 §)
SK	Vankeusrangaistus enintään **2 vuotta** (rikoslain 221 §), vankeusrangaistus **1–5 vuotta** (222–225 §)
ES	Vankeusrangaistus **6 kuukautta – 3 vuotta** (rikoslain 252 §)
SE	Vankeusrangaistus enintään **2 vuotta** (rikoslain 9 luvun 1 §)
UK	Summaarinen tuomio: Vankeusrangaistus enintään **12 kuukautta**, sakko tai molemmat (Fraud Act 2006, 1 §); törkeät rikokset: vankeusrangaistus enintään **10 vuotta**, sakko tai molemmat

Tällaisilla eroilla on kielteinen vaikutus politiikkaan, jolla unioni pyrkii suojaamaan taloudellisia etujaan, kuten tähän ehdotukseen liitetyssä vaikutustenarvioinnissa osoitetaan.

Kaikissa jäsenvaltiossa sovellettavat yhteiset rikosmääritelmät vähentäisivät vaihtelevien käytäntöjen riskiä, sillä niiden avulla varmistettaisiin yhdenmukainen tulkinta ja yhtäläiset syytetoimien edellytykset. Ne myös tehostaisivat kyseisten säännösten ennaltaehkäisevää vaikutusta ja täytäntöönpanomahdollisuuksia sekä vähentäisivät mahdollisten rikoksentekijöiden kannustimia siirtyä harjoittamaan tahallista laitonta toimintaansa sellaisille lainkäyttövallan alueille unionissa, joilla rangaistukset ovat lievempiä.

Unionin taloudellisten etujen yhtäläinen suojaaminen on tärkeää myös unionin toimielinten, elinten, virastojen ja laitosten uskottavuuden kannalta sekä talousarvion legitiimin toteutuksen varmistamiseksi. Tästä syystä tämän ehdotuksen olisi katettava varsinaisten petosten lisäksi myös muuntyyppiset petoksiin liittyvät laittoman toiminnan muodot, joilla aiheutetaan vahinkoa EU:n talousarviolle, mukaan lukien korruptio, rahanpesu ja julkisten hankintamenettelyjen vaikeuttaminen. Ratkaiseva tekijä on se, että toimista hyödytään EU:n talousarvion ja kaikkien veronmaksajien kustannuksella.

Lisäsyy uuden säädöksen ehdottamiselle on tarve hyväksyä konkreettisia toimenpiteitä, joilla pannaan täytäntöön komission kokonaisvaltainen petostentorjuntastrategia. Tästä syystä komissio ehdottaa tämän direktiivin hyväksymistä.

1.2 Oikeudellinen tausta

Unionin taloudellisten etujen rikosoikeudellista suojaamista koskevat ensimmäiset määräykset annettiin vuonna 1995 yleissopimuksessa Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta ja sen lisäpöytäkirjat, joihin viitataan jäljempänä yhdessä ilmaisulla ’taloudellisten etujen suojaamista koskeva yleissopimus’[5]. Taloudellisten etujen suojaamista koskevan yleissopimuksen ovat sittemmin ratifioineet lähes kaikki jäsenvaltiot, ja se on tullut voimaan sen ratifioiden osalta[6]. Asiaa koskeviin unionin yleisiin rikosoikeudellisiin toimenpiteisiin sisältyy rikoksen tuottaman hyödyn ja rikoksella saadun omaisuuden sekä rikoksentekovälineiden menetetyksi tuomitsemisesta 24 päivänä helmikuuta 2005 tehty neuvoston puitepäätös 2005/212/YOS[7]. Komissio on ehdottanut, että tämä puitepäätös korvataan sen osapuolten osalta direktiivillä rikoshyödyn jäädyttämisestä ja menetetyksi tuomitsemisesta Euroopan unionissa[8] .

Tätä kehystä on täydennetty unionin yleisillä rikosoikeudellisilla toimenpiteillä, joilla torjutaan tietty lailliselle taloudelle erityisen haitallinen laiton toiminta, kuten rahanpesu[9] ja korruptio[10]. Vaikka kyseiset toimenpiteet eivät liitykään pelkästään unionin taloudellisten etujen suojaamiseen, ne kuitenkin edistävät myös sitä.

---

5 Ks. alaviite 2.

6 ”Second Commission Report on the Implementation of the Convention for the Protection of the European Communities' financial interests and its protocols”, 14.2.2008, COM(2008) 77 final, 4.1 kohta. Sittemmin muitakin jäsenvaltiotta on ratifioinut yleissopimuksen ja sen pöytäkirjat. Ainoastaan Tšekin tasavalta ei ole vielä ratifioinut sopimusta, mutta se on aloittanut sisäiset perustuslailliset menettelyt ratifiointia varten.

7 EUVL L 68, 15.3.2005, s. 49.

8 KOM (2012) 85 lopullinen, 12.3.2012.

9 Direktiivi 91/308/ETY, myöhemmin kumottu ja korvattu rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesutarkoituksiin sekä terrorismin rahoitukseen 26 päivänä lokakuuta 2005 annetulla direktiivillä 2005/60/EY, EUVL L 309, 25.11.2005, s. 15.

10 Korruption torjunnan EU:n raportointimekanismista 6 päivänä kesäkuuta 2011 annettu komission päätös C (2011) 3673 final.

Toukokuussa 2011 komissio antoi tiedonannon Euroopan unionin taloudellisten etujen suojaamisesta rikosoikeuden ja hallinnollisten tutkimusten avulla[11] ja siihen liittyvän komission yksiköiden valmisteluasiakirjan[12]. Nämä asiakirjat osoittavat, että nykyinen oikeudellinen kehys on johtanut moninaisiin rikosmääritelmiin ja rikosoikeudellisia seuraamuksia koskeviin säännöksiin eri puolilla EU:ta. Niissä myös todetaan, että komissio pitää rikosoikeutta yhtenä keinona parantaa tätä tilannetta.

Syyskuussa 2011 annetussa tiedonannossa ”Kohti EU:n kriminaalipolitiikkaa”[13] esitetään ehdotuksia EU:n rikosoikeuden sisällön ja rakenteen yleiseksi kehykseksi sekä EU:n rikoslainsäädännön pääperiaatteiksi (kuten edellytys siitä, että EU:n rikoslainsäädännöllä ei ylitetä sitä, mikä on sen tavoitteiden kannalta tarpeen ja oikeassa suhteessa niihin).

Unionin taloudellisia etuja vahingoittavan laittoman toiminnan torjumiseksi on annettu vähitellen hallinnollista lainsäädäntöä. Asetuksessa (EY, Euratom) N:o 2988/95 vahvistetaan hallinnolliset säännöt unionin taloudellisia etuja vahingoittavan laittoman toiminnan käsittelemiseksi[14] ja sen ohella on annettu alakohtaisia hallinnollisia sääntöjä[15]. Edellä mainittujen, varsinaisesti unionin taloudellisten etujen suojaamista koskevien horisontaalisten välineiden lisäksi monet unionin hallinnolliset säännökset sisältävät unionin julkisiin varoihin vaikuttavaa laitonta toimintaa koskevia säännöksiä[16].

2. KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

2.1 Intressitahojen kuuleminen

Komissio on kuullut sidosryhmiä useaan otteeseen. Se kuuli rikosoikeuden alan akateemisia asiantuntijoita 25. lokakuuta 2011 ja jäsenvaltioiden virkamiehiä erikseen heille varatussa tapaamisessa 6. joulukuuta 2011. Euroopan parlamentin kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan edustajat osallistuivat myös kuulemisiin. Jäsenvaltioiden syyttäjäviranomaisten näkemykset kerättiin kyselylomakkeilla ja Eurojustin Haagissa 23. kesäkuuta 2011 ja 16. joulukuuta 2011 järjestämissä syyttäjäviranomaisten keskustelutilaisuuksissa. Lisäksi komissio tapasi Euroopan veronmaksajien liiton edustajia asiantuntijakokouksessa 25. tammikuuta 2012.

Asiantuntijat ovat korostaneet, että voimassa olevassa unionin taloudellisten etujen suojaamista koskevassa oikeudellisessa kehyksessä on huomattavia puutteita. Ne liittyvät erityisesti syytetoimien vanhentumisaikoihin. Akateemiset asiantuntijat korostivat periaatetta, jonka mukaan rikosoikeutta olisi käytettävä ainoastaan viimeisenä keinona ja erityistä huomiota olisi kiinnitettävä toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden noudattamiseen. Koska rikosoikeus on varsin tiukka yhteiskunnallisen valvonnan muoto, joka vaikuttaa syvällisesti perustavaa laatua oleviin kansalaisvapauksiin, sitä on käytettävä viimeisenä keinona. Sitä on myös pantava täytäntöön tavalla, jolla suojellaan perustavaa laatua olevia etuja ja

---

11 KOM (2011) 293 lopullinen, 26.5.2011.
12 SEC (2011) 621 lopullinen, 26.5.2011.
13 KOM (2011) 573 lopullinen, 20.9.2011.
14 EYVL L 312, 23.12.1995, s. 1.
15 Esim. maatalouden alalla asetus (EY) N:o 73/2009 viljelijöiden suorista tukijärjestelmistä, EUVL L 30, 31.1.2009, s. 16.
16 Ks. yleiskatsaus näistä säännöksistä: Tutkimus oikeudellisesta kehyksestä EU:n taloudellisten etujen suojaamiseksi rikoslain avulla, RS 2011/07, 4.4.2012, s. 22.

kunnioitetaan samalla kansalaisvapauksia ja niistä nauttivia kansalaisia. Jäsenvaltioiden asiantuntijat kannattivat yleisesti komission ajamaa tavoitetta eli veronmaksajien varojen ja sellaisten perustavaa laatua olevien etujen turvaamista, jotka ansaitsevat yhtäläisen suojan joka puolella Euroopan unionia. Oikeusalan toimijoiden keskuudessa oltiin laajalti sitä mieltä, että selkeä rikosoikeus, joka tarjoaa tasavertaiset toimintaedellytykset, oli tärkeä tekijä ja että sitä olisi täydennettävä menettelyitä koskevilla toimenpiteillä havaittujen puutteiden korjaamiseksi. Viimeksi mainittu seikka on otettu huomioon komission työohjelmassa, jossa esitetään erillisen, menettelyihin liittyviä toimenpiteitä koskevan aloitteen toteuttamista unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi vuonna 2013. Euroopan veronmaksajien liitto ilmaisi voimakkaan tukensa komission aikomukselle turvata paremmin unionin taloudelliset edut laittomalta varojen väärinkäytöltä sekä lähestymistavalle, jonka mukaan määritellään kattava, ennaltaehkäisevästi vaikuttava rikosoikeudellinen kehys unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi.

2.2 Vaikutusten arviointi

Komissio arvioi toimintavaihtoehtojen vaikutuksia ottaen huomioon helmikuussa 2012 valmistuneen ulkopuolisen tutkimuksen tulokset[17]. Mahdollisten toimintavaihtoehtojen arvioinnin jälkeen vaikutustenarvioinnissa päätellään, että suositeltavassa ratkaisussa laajennetaan eräitä petoksiin liittyvien rikostyyppien määritelmiä, otetaan käyttöön vähimmäisrangaistukset ja yhdenmukaistetaan lakisääteisiä vanhentumisaikoja.

3. EHDOTUKSEN OIKEUDELLISET NÄKÖKOHDAT

3.1 Oikeusperusta

Tämä ehdotus perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 325 artiklan 4 kohtaan.

Kyseisessä 325 artiklassa vahvistetaan EU:n toimivalta toteuttaa tarvittavat toimenpiteet, joilla on ennaltaehkäisevä vaikutus, unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi petolliselta menettelyltä ja muulta laittomalta toiminnalta sekä tällaisen menettelyn ja toiminnan torjumiseksi. Artiklan 4 kohdassa määrätään lainsäädäntömenettelystä, jota noudattaen hyväksytään tarvittavat toimenpiteet tehokkaan ja yhtäläisen suojelun tarjoamiseksi. Se muodostaa oikeusperustan, jonka nojalla voidaan antaa lainsäädäntöä unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi petoksilta ja muulta laittomalta toiminnalta sekä petosten ja tällaisen laittoman toiminnan torjumiseksi. Petoksen käsite on tässä yhteydessä ymmärrettävä laajassa merkityksessä siten, että se kattaa myös tiettyjä petoksiin liittyviä rikoksia.

Unionin taloudellisiin etuihin vaikuttavan laittoman toiminnan torjunta on hyvin erityinen politiikan alue, kuten määräyksen sisällyttäminen erityiseen ”petosten torjuntaa” käsittelevään lukuun ”varainhoitoa koskevat määräykset” sisältävässä perussopimuksen osastossa osoittaa. Lisäksi käsite ”ennaltaehkäisevä vaikutus” ei esiinny missään muualla perussopimuksessa. Tämä osoittaa, että unionilla on tällä erityisalalla käytettävissään monenlaisia välineitä. Tätä erityispiirrettä vahvistaa edelleen SEUT-sopimuksen 310 artiklan 6 kohta, jossa heti

[17] Erillissopimus nro. JUST/2011/EVAL/FW/1023/A4 – Tutkimus oikeudellisesta kehyksestä EU:n taloudellisten etujen suojaamiseksi rikoslain avulla.

varainhoitoa koskevan osaston ensimmäisessä artiklassa korostetaan *tarvetta* torjua unionin taloudellisiin etuihin vaikuttavaa laitonta toimintaa (”suojaavat”).

SEUT-sopimuksen 325 artiklan tarkoituksena on suojata sitä etua, josta tällä prioriteettialalla on kyse, toisin sanoen unionin julkisia varoja kaikkialla, missä niitä kerätään ja käytetään.

- Unionin julkisten varojen suojelu on yhteinen etu unionin tasolla, eli se eroaa jäsenvaltioiden kansallisten taloudellisten etujen summasta. Tästä syystä perussopimuksessa annetaan unionille laajat valtuudet toteuttaa toimenpiteitä, joilla on ”ennaltaehkäisevä vaikutus” ja jotka tarjoavat ”tehokkaan suojan” (325 artiklan 1 kohta) ja ”yhtäläisen suojelun” (325 artiklan 4 kohta)[18]. Ennaltaehkäisevä, tehokas ja yhtäläinen suojelu käsittää luonteeltaan ja historiallisesti (ks. taloudellisten etujen suojaamista koskeva yleissopimus vuodelta 1995) rikosoikeudellisen ulottuvuuden. Rikosoikeus on tarpeen ennaltaehkäisevän vaikutuksen aikaansaamiseksi tällä alalla, sillä voidaan olettaa, että rikosoikeudellisten seuraamusten uhka ja niiden vaikutus mahdollisten rikoksentekijöiden maineeseen vähentävät merkittävästi halukkuutta ryhtyä laittomaan toimintaan. Näin ollen 325 artiklassa annetaan valtuudet hyväksyä rikosoikeudellisia säännöksiä, jotka koskevat unionin taloudellisten etujen suojaamista kaikenlaisilta mahdollisilta laittomilta toimilta. Vastaavaa valtuutusta ei sisältynyt vastaavaan EY:n perustamissopimuksen 280 artiklan 4 kohtaan.

- Unionin taloudellisia etuja ei määritellä itse perussopimuksessa, mutta muualla perussopimuksessa käytettyä ilmausta ”talousarvio” (esim. 310 artiklan 1 kohdan toinen alakohta) laajempi ilmaus osoittaa selvästi, että katetuksi tulevat kaikki varat, joita unioni hallinnoi tai joita hallinnoidaan unionin puolesta[19].

Tämä ehdotus korvaa ehdotuksen direktiiviksi yhteisön taloudellisten etujen rikosoikeudellisesta suojaamisesta[20].

3.2 Toissijaisuus, oikeasuhteisuus ja perusoikeuksien noudattaminen

Unionin tasolla toteutettaviin toimiin katsotaan olevan tarvetta seuraavien seikkojen vuoksi:

Unionin taloudelliset edut liittyvät varoihin ja vastuisiin, joita unioni hallinnoi tai joita hallinnoidaan unionin puolesta. Näin ollen unionin taloudelliset edut sijoittuvat alusta alkaen unionin tasolle. Ne ovat sellaisina vielä enemmän unionikeskeisiä kuin ala, jolla jäsenvaltioiden sääntöjä yhdenmukaistetaan. Ne ovat muodoltaan ja sisällöltään paremmin verrattavissa sääntöihin, jotka koskevat unionin toimielinten, elinten, virastojen ja laitosten omia suojatoimenpiteitä, muun muassa fyysisen ja tietoturvallisuuden osalta. Tämän seurauksena niitä ei voida käsitellä asianmukaisesti pelkästään jäsenvaltioiden toimin. Tämän arvioinnin mukaisesti perussopimuksen 310 artiklan 6 kohdassa ja 325 artiklan 1 ja 4 kohdassa edellytetään unionin lainsäädäntötoimia, joilla säädetään yhtäläisistä ja ennaltaehkäisevistä toimenpiteistä unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi laittomalta toiminnalta. Lisäksi neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 48 artiklan mukaan

---

18 Ks. edellä.

19 Ks. myös määritelmä asetuksen (EY, Euratom) N:o 2988/95 1 artiklan 2 kohdassa.

20 KOM(2001) 272 lopullinen, 23.5.2001, sellaisena kuin se on muutettuna asiakirjalla KOM(2002) 577 lopullinen, 16.10.2002.

Euroopan komissio on täysin vastuussa kaikkien unionin talousarvion tulojen ja menojen toteuttamisesta.

Unionilla on parhaat edellytykset suojella taloudellisia etujaan tällä alalla sovellettavien erityisten EU:n sääntöjen vuoksi. Niihin kuuluvat varainhoitoasetuksen talousarviota koskevat säännöt, yleiset säännöt taloudellisten etujen suojaamisesta hallinnollisen lainsäädännön keinoin ja alakohtaiset säännöt taloudellisten etujen suojaamisesta eri politiikanaloilla, joihin voi kohdistua vaikutuksia. Tämä pätee myös siltä osin kuin on kyse unionin taloudellisten etujen suojaamista koskevien *rikosoikeudellisten* säännösten yhdenmukaistamisesta. Kaikessa EU:n lainsäädännössä on noudatettava toissijaisuusperiaatetta, ja rikosoikeuden alalla tähän vaatimukseen on kiinnitettävä erityistä huomiota. Tämä tarkoittaa sitä, että EU voi antaa lainsäädäntöä vain jos tavoitetta ei voida saavuttaa tehokkaammin kansallisen tai alue- ja paikallistason toimenpiteillä, vaan ehdotetun toimenpiteen laajuuden tai vaikutusten vuoksi tavoite voidaan saavuttaa paremmin unionin tasolla. Vain unioni voi antaa kaikkia jäsenvaltioita sitovaa lainsäädäntöä lainsäädäntöjen lähentämisestä ja näin ollen luoda oikeudellisen kehyksen, joka auttaisi korjaamaan nykyisen tilanteen puutteet, erityisesti vastaavuuden puuttumisen, joka on ristiriidassa SEUT-sopimuksen 325 artiklan 4 kohdassa asetettujen tavoitteiden kanssa.

Ehdotus vaikuttaa seuraaviin unionin perusoikeuskirjassa vahvistettuihin oikeuksiin ja periaatteisiin: oikeus vapauteen ja oikeus perhe-elämään (tuomittujen rikoksentekijöiden mahdollisen vankeusrangaistuksen kautta), ammatillinen vapaus ja elinkeinovapaus (tuomittujen rikoksentekijöiden mahdollisten oikeudenmenetysten kautta), omistusoikeus (sulkemalla rikoksiin syyllistyneitä yrityksiä), tuomion mukaiset rikosoikeudelliset sakot ja menetetyksi tuomitseminen, laillisuusperiaate ja rikoksista määrättävien rangaistusten oikeasuhteisuus (uusien rikosmääritelmien vuoksi) sekä oikeus olla joutumatta syytteeseen kahdesti samasta syystä (seurauksena vuorovaikutuksesta hallinnollisten seuraamusjärjestelmien kanssa). Nämä vaikutukset ovat perusteltuja, koska niiden tarkoituksena on saavuttaa unionin tunnustamat yleisen edun mukaiset tavoitteet (ks. perusoikeuskirjan 52 artiklan 1 kohta) ja erityisesti mahdollistaa tehokkaiden ja ennaltaehkäisevien toimenpiteiden toteuttaminen unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi. Koska sääntöjenvastaisuuksien ja petosten määrät eivät ole vähentyneet ja taloudellisten etujen suojaamista koskevan yleissopimuksen mukaiset nykyiset toimenpiteet ovat olleet tehottomia, on tarpeen vahvistaa rikosoikeudellisia toimenpiteitä petosten ja niihin liittyvän laittoman toiminnan torjumiseksi ja ennaltaehkäisemiseksi. Tässä ehdotuksessa on varmistettu huolellisesti se, että kyseiset toimenpiteet eivät ylitä sitä, mikä on tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi, ja ne ovat näin ollen oikeasuhteisia.

3.3 Sääntelytavan valinta

Direktiivi on asianmukainen väline, jotta voidaan vahvistaa yhdenmukaistetut rikosoikeudelliset säännökset EU:n taloudellisten etujen suojaamiseksi ja antaa jäsenvaltioille samalla tiettyä joustonvaraa ja mahdollisuus asettaa tiukempia säännöksiä.

3.4 Erityiset säännökset

1 artikla: Kohde – tässä säännöksessä esitetään ehdotuksen tarkoitus ja soveltamisala ja todetaan erityisesti, että ehdotus koskee vain unionin taloudellisten etujen suojelua.

2 artikla: Unionin taloudellisten etujen määritelmä – tässä säännöksessä esitetään unionin taloudellisten etujen määritelmä, jota sovelletaan koko direktiivissä. Euroopan unionin

tuomioistuin on vahvistanut[21], että yhtäältä arvonlisäverotulojen kerääminen sovellettavan yhteisön oikeuden mukaisesti ja toisaalta vastaavien arvonlisäverovarojen tulouttaminen yhteisön talousarvioon liittyvät suoraan toisiinsa, koska kaikista puutteista arvonlisäverotulojen keräämisessä aiheutuu mahdollisesti arvonlisäverovarojen määrän väheneminen. Arvonlisäveropetoksen on tämän vuoksi katsottava vaikuttavan EU:n taloudellisiin etuihin, ja sen vuoksi se kuuluu tämän direktiiviehdotuksen soveltamisalaan.

3 artikla: Unionin taloudellisiin etuihin vaikuttava petos – tässä säännöksessä määritellään petoksellinen toiminta, joka on kriminalisoitava jäsenvaltioissa.

4 artikla: Unionin taloudellisiin etuihin vaikuttavat petokseen liittyvät rikokset – tässä säännöksessä käsitellään laitonta toimintaa petosten ennaltaehkäisyn ja torjunnan näkökulmasta.

Artiklassa säädetään, että tarjouksen tekijöiden epärehellinen toiminta julkisissa hankinnoissa on kriminalisoitava jäsenvaltioissa. Se kattaa petoksen kaltaisen toiminnan, jossa julkisilta viranomaisilta perusteettomasti saatuihin tietoihin perustuvia, mutta paikkansapitäviä tietoja annetaan hankintaviranomaiselle avustuksen myöntämismenettelyn aikana. Tällainen säännös on jo voimassa eräissä jäsenvaltioissa, mutta seuraamusten taso vaihtelee merkittävästi jäsenvaltioittain (esim. päivän vankeusrangaistuksesta vähintään kolmen vuoden vankeusrangaistukseen[22]). On arvioitu, että tehokkaan lainsäädännön puute tällä osa-alueella merkitsee unionin talousarviolle vuosittain 40 miljoonan euron menetystä[23]. Tarjouksen tekijöiden välinen tarjouskeinottelu on jo täytäntöönpanotoiminnan kohteena, ja siitä määrätään seuraamuksia unionin ja jäsenvaltioiden tasolla. Tämän vuoksi se jää direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle.

Direktiivin 4 artiklassa määritellään myös korruptio, joka on kriminalisoitava jäsenvaltioissa. Määritelmä perustuu suurelta osin taloudellisten etujen suojaamista koskevaan yleissopimukseen ja sen pöytäkirjoihin. Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta vuonna 1995 tehdyn yleissopimuksen ja sen pöytäkirjojen täytäntöönpanemiseksi annettu kansallinen lainsäädäntö sekä asiaan liittyvä oikeuskäytäntö osoittavat, että yleissopimuksen sisältämiä aktiivisen ja passiivisen korruption määritelmiä on kehitettävä. Toisin kuin taloudellisten etujen suojaamista koskevassa yleissopimuksessa tässä säännöksessä ei edellytetä, että toiminnalla on laiminlyötävä virallisia velvoitteita, jotta säännöstä voitaisiin soveltaa. Tältä osin tarvitaan erillinen säännös, sillä korruptio on erityisen vakava ongelma unionin taloudellisten etujen kannalta. Direktiivin 4 artiklassa määritellään myös varojen väärinkäyttö. Sillä tarkoitetaan virkamiesten toimintaa, jota ei voida katsoa varsinaiseksi petokseksi mutta jossa varoja tai omaisuutta väärinkäytetään aiotun tarkoituksen vastaisesti tarkoituksena aiheuttaa vahinkoa unionin taloudellisille eduille. Direktiivissä viitataan myös rahanpesun vastaiseen lainsäädäntöön, jotta tämän direktiivin nojalla kriminalisoiduista rikoksista saadun hyödyn rahanpesu kriminalisoitaisiin jäsenvaltioissa. Näin varmistetaan, että kaikkiin unionin taloudellisten etujen vastaisiin rikoksiin sovelletaan samaa seuraamusjärjestelmää.

---

21 Asia C-539/09, komissio v. Saksa, tuomio 15.11.2011 (EUVL C 25, 28.1.2012, s. 5).

22 Tutkimus oikeudellisesta kehyksestä EU:n taloudellisten etujen suojaamiseksi rikoslain avulla, RS 2011/07, 4.5.2012, s. 74.

23 Ks. edellä, s. 150.

Tässä artiklassa määritellään myös virkamiehen käsite. Määritelmä kattaa henkilöt, jotka ovat lainsäädäntö-, hallinto- tai oikeusvirassa tai hoitavat muutoin julkista tehtävää unionin puolesta tai jäsenvaltioissa. Sen piiriin kuuluvat myös tällaisia tehtäviä kolmansissa maissa hoitavat henkilöt. Unionin taloudellisia etuja on tarpeen suojata aktiiviselta ja passiiviselta korruptiolta sekä varojen väärinkäytöltä myös kolmansissa maissa toimivien henkilöiden osalta, kun he hallinnoivat unionin varoja.

5 artikla: Yllyttäminen, avunanto ja yritys – tätä säännöstä sovelletaan kaikkiin edellä mainittuihin rikoksiin ja siinä edellytetään, että jäsenvaltiot kriminalisoivat myös tällaisten rikosten valmistelun ja siihen osallistumisen. Pääosaan rikoksista ei ole sisällytetty rikosoikeudellista vastuuta rikoksen yrityksestä, koska rikosten perusmääritelmät kattavat jo yrityksen.

6 artikla: Oikeushenkilöiden vastuu – tätä säännöstä sovelletaan kaikkiin edellä mainittuihin rikoksiin ja siinä edellytetään, että jäsenvaltiot varmistavat oikeushenkilöiden vastuun, ilman että tällainen vastuu olisi vaihtoehtoinen luonnollisten henkilöiden vastuulle.

7 artikla: Luonnollisille henkilöille määrättävät rikosoikeudelliset seuraamukset – tätä säännöstä sovelletaan kaikkiin edellä mainittuihin rikoksiin ja siinä velvoitetaan jäsenvaltiot soveltamaan tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia seuraamuksia unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaisesti sekä vahvistamaan luonnollisille henkilöille määrättävien rikosoikeudellisten seuraamusten vähimmäistason. Säännöksissä vahvistettavat rikosoikeudelliset seuraamukset ovat oikeassa suhteessa rikosten huomattavaan vakavuuteen ja vastaavat tällä hetkellä useimmissa jäsenvaltioissa määrättäviä seuraamuksia. Direktiivin 7 artiklassa selvennetään myös tiettyjä seikkoja, jotka liittyvät direktiivin ja muilla perusteilla päätettyjen kurinpidollisten seuraamusten väliseen suhteeseen.

8 artikla: Vankeusrangaistusten vähimmäispituudet – näitä säännöksiä sovelletaan kaikkiin edellä mainittuihin rikoksiin ja niissä edellytetään tiettyjen vähimmäisvankeusaikojen vahvistamista erityisen törkeille rikoksille. Kullekin rikokselle asetetaan tietyt rahamääräiset raja-arvot. Tällaisten vähimmäisseuraamusten käyttöönotto varmistaa yhdenmukaisuuden koko unionissa siten, että samantyyppiseen toimintaan sovelletaan yhdenmukaisia seuraamuksia joka jäsenvaltiossa. Tästä seuraa, että unionin taloudellisia etuja suojellaan tehokkaasti ja yhtäläisesti koko unionissa. Talousrikosten – kuten petosten – tapauksessa rikosoikeudellisilla seuraamuksilla voi olla erityisen ennaltaehkäisevä vaikutus, sillä mahdollisten rikoksentekijöiden voidaan olettaa tekevän tietynlaisen riskiarvioinnin ennen päätöstä rikoksen tekemisestä. Tämän vuoksi vähimmäisseuraamusten käyttöönottoa pidetään välttämättömänä, jotta voidaan varmistaa tehokkaan ennaltaehkäisevän vaikutuksen aikaansaaminen koko Euroopassa. Kuuden kuukauden vähimmäisseuraamuksen käyttöönotto on oikeassa suhteessa rikoksen vakavuuteen nähden. Sillä myös varmistetaan, että eurooppalaista pidätysmääräystä voidaan käyttää eurooppalaista pidätysmääräystä koskevan puitepäätöksen[24] 2 artiklassa luetelluissa rikoksissa. Näin varmistetaan, että oikeudellinen ja lainvalvontaa koskeva yhteistyö on mahdollisimman tehokasta.

9 artikla: Oikeushenkilöille määrättävien vähimmäisseuraamusten tyypit – tämä säännös on 7 artiklan kaltainen säännös, jota sovelletaan oikeushenkilöille määrättäviin seuraamuksiin.

[24] EYVL L 190, 18.7.2002, s. 1.

10 artikla: Varojen jäädyttäminen ja menetetyksi tuomitseminen – tätä säännöstä sovelletaan kaikkiin edellä mainittuihin rikoksiin ja siinä edellytetään jäsenvaltioilta välineitä rikoshyödyn ja rikoksentekovälineiden jäädyttämiseksi ja menetetyksi tuomitsemiseksi.

11 artikla: Lainkäyttövalta – tämä säännös perustuu alue- ja henkilöllisyysperiaatteeseen. Sitä sovelletaan kaikkiin edellä mainittuihin rikoksiin, ja siinä edellytetään, että oikeusviranomaisilla on toimivalta, jonka avulla ne voivat käynnistää tutkimuksia, ajaa syytetoimia ja antaa tuomion tapauksissa, jotka liittyvät unionin taloudellisiin etuihin. Koska tämä direktiivi ei mahdollista petoksia koskevia syytetoimia tapauksissa, joissa jäsenvaltioilla ei ole lainkäyttövaltaa, jäsenvaltiot ja komissio toimittavat todisteet muiden kuin unionin kansalaisten unionin ulkopuolella tekemistä petoksista kyseiselle kolmannelle maalle ja tekevät yhteistyötä, jotta toimivaltaiset viranomaiset kyseisessä maissa toteuttaisivat kyseistä toimintaa koskevat syytetoimet.

12 artikla: Unionin taloudellisiin etuihin vaikuttavien rikosten vanhentuminen – tätä säännöstä sovelletaan kaikkiin edellä mainittuihin rikoksiin ja siinä edellytetään vähimmäisvanhentumisajan säätämistä; lisäksi säädetään lopulliseen tuomioon perustuvien rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanoa koskevasta vanhentumisajasta.

13 artikla: Takaisinperintä – tässä säännöksessä selvennetään, että tällä direktiivillä ei vaikuteta jäsenvaltioiden velvollisuuteen varmistaa tässä direktiivissä tarkoitettujen rikosten seurauksena sääntöjenvastaisesti maksettujen määrien takaisinperintä, myös riippumatta 12 artiklaan sisältyvästä rikosoikeudellista vanhentumisaikaa koskevasta säännöksestä.

14 artikla: Vuorovaikutus muiden asiaa koskevien unionin säädösten kanssa – tällä säännöksellä selvennetään hallinnollisen ja rikosoikeudellisen seuraamusjärjestelmän välistä vuorovaikutusta.

15 artikla: Jäsenvaltioiden ja Euroopan komission (Euroopan petostentorjuntaviraston) välinen yhteistyö – tämä säännös vastaa jäsenvaltioiden ja komission välistä yhteistyötä koskevaa määräystä, joka sisältyy taloudellisten etujen suojaamista koskevan yleissopimuksen toiseen pöytäkirjaan. Tämä säännös on tarpeellinen, koska yleissopimus ja sen pöytäkirjat kumotaan 16 artiklalla.

16 artikla: Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen rikosoikeudellista suojaamista koskevien yleissopimusten kumoaminen – tällä säännöksellä kumotaan Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta vuonna 1995 tehty yleissopimus ja sen pöytäkirjat.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Tällä ehdotuksella ei ole vaikutuksia unionin talousarvioon. Sen tavoitteena on kuitenkin estää unionin taloudellisiin etuihin vaikuttavasta laittomasta toiminnasta johtuvia menetyksiä lisäämällä ennaltaehkäisevää vaikutusta ja tehostamalla jäsenvaltioiden rikosoikeudellisten viranomaisten harjoittaman täytäntöönpanon valvonnan tehokkuutta sekä helpottaa takaisinperintää tapauksissa, joissa unionin taloudellisiin etuihin vaikuttava laiton toiminta on jo aiheuttanut menetyksiä.

2012/0193 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI

unionin taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten torjunnasta rikosoikeudellisin keinoin

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka,

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 325 artiklan 4 kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan tilintarkastustuomioistuimen lausunnon[25],

noudattavat tavallista lainsäätämisjärjestystä,

sekä katsovat seuraavaa:

(1) Euroopan unionin taloudellisten etujen suojaamisessa ei ole kyse ainoastaan talousarviomäärärahojen hallinnoinnista, vaan se ulottuu kaikkiin toimenpiteisiin, jotka vaikuttavat kielteisesti tai uhkaavat vaikuttaa kielteisesti unionin varoihin ja jäsenvaltioiden varoihin siinä määrin kuin ne on osoitettu jäsenvaltioiden talouden tai julkisen talouden tukemiseen tai vakauttamiseen unionin politiikanalojen kannalta merkityksellisellä tavalla.

(2) Jotta voitaisiin varmistaa unionin taloudellisten etujen tehokas, oikeasuhteinen ja varoittava suojelu, jäsenvaltioiden rikosoikeuden olisi edelleen täydennettävä hallinto- ja yksityisoikeuden mukaista suojelua kaikkein vakavimpien tällä alalla esiintyvien petoksiin liittyvien toimintatapojen osalta siten, että samalla vältetään epäjohdonmukaisuudet näillä oikeudenaloilla ja niiden välillä.

(3) Unionin taloudellisten etujen suojaaminen edellyttää petoksen yhteistä määritelmää, jolla katetaan sekä EU:n talousarvion menoja että tuloja vahingoittavat petokset.

(4) Arvonlisäveroon (alv) vaikuttavat petokset vähentävät jäsenvaltioiden verotuloja ja näin myös yhdenmukaisen verokannan soveltamisesta jäsenvaltioiden arvonlisäveron määräytymisperusteeseen saatavaa tulosta. Kuten tuomioistuimen oikeuskäytännössä[26]

---

25 EUVL C , , s. .

26 Asia C-539/09 – EUVL C 25, 28.1.2012.

on vahvistettu, yhtäältä arvonlisäverotulojen kerääminen sovellettavan yhteisön oikeuden mukaisesti ja toisaalta vastaavien arvonlisäverovarojen tulouttaminen yhteisön talousarvioon liittyvät suoraan toisiinsa, koska kaikista puutteista arvonlisäverotulojen keräämisessä aiheutuu mahdollisesti arvonlisäverovarojen määrän väheneminen. Tämän vuoksi tämän direktiivin soveltamisala kattaa jäsenvaltioiden arvonlisäverotuloista saatavat tulot.

(5) Arvioitaessa arvonlisäveroon perustuvien omien varojen laittomasta vähenemisestä EU:n taloudellisiin etuihin aiheutuvaa tuntuvaa vaikutusta ja sovellettaessa tähän direktiivin sisältyviä raja-arvoja olisi noudatettava suhteellisuusperiaatetta, kun otetaan huomioon kyseisen omien varojen lajin erityinen luonne ja sen laskentamenetelmä, mukaan lukien jäsenvaltioiden eriytetty kohtelu.

(6) Unionin taloudellisiin etuihin voi kohdistua kielteisiä vaikutuksia, jos tarjousten tekijät antavat suoraan tai välillisesti hankintaviranomaisilta perusteettomasti saatuihin tietoihin perustuvia tietoja hankintasopimuksen tekeville tai avustuksen myöntäville viranomaisille tarkoituksenaan kiertää julkiseen hankintamenettelyyn tai avustusten myöntämismenettelyyn sovellettavat säännöt tai poiketa niistä. Vaikka tällainen toiminta on hyvin lähellä petosta, se ei kuitenkaan välttämättä ole tarjoajan osalta kaikki rikosoikeudelliset tunnusmerkit täyttävä petos, sillä esitetty tarjous voi vastata kaikkia asetettuja vaatimuksia. Tarjoajien välinen tarjouskeinottelu rikkoo unionin kilpailusääntöjä ja vastaavia kansallisia lakeja; siihen kohdistetaan julkisia täytäntöönpanotoimia ja seuraamuksia koko unionin alueella, ja se olisi jätettävä tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle.

(7) Rahanpesun vastaista unionin lainsäädäntöä voidaan soveltaa täysimääräisesti tässä direktiivissä tarkoitetuista rikoksista saatua hyötyä koskevaan rahanpesuun. Viittauksella kyseiseen lainsäädäntöön on tarkoitus varmistaa, että tällä direktiivillä käyttöön otettua seuraamusjärjestelmää sovelletaan kaikkiin rikoksiin, jotka kohdistuvat unionin taloudellisiin etuihin.

(8) Korruptio on erityisen vakava unionin taloudellisiin etuihin kohdistuva uhka, joka voi monissa tapauksissa liittyä myös petokselliseen toimintaan. Tällä osa-alueella tarvittaisiin tästä syystä erillistä kriminalisointia. Olisi varmistettava, että tällaiset rikokset kuuluvat määritelmän soveltamisalaan riippumatta siitä, rikkooko kyseinen toiminta virkavelvollisuuksia. Passiiviseen korruptioon ja varojen väärinkäyttöön perustuvien rikosten osalta säännöksiin olisi tarpeen sisällyttää julkisten viranomaisten määritelmä, joka kattaa kaikki asiaankuuluvat virkamiehet riippumatta siitä, onko kyse nimetystä, valitusta, sopimussuhteisesta tai virassa olevasta henkilöstä, sekä sellaisessa tehtävässä toimivat henkilöt, jotka tarjoavat valtion tai muiden julkisten elinten palveluja kansalaisille tai muutoin ylipäätään yleisen edun mukaisia palveluja ilman varsinaista virkasuhdetta, kuten EU:n varojen hallinnointiin osallistuvat alihankkijat.

(9) Unionin taloudellisiin etuihin voi kohdistua kielteisiä vaikutuksia virkamiehen toimintatavoista, joiden tarkoituksena on käyttää varoja tai omaisuutta väärin muuhun kuin suunniteltuun tarkoitukseen ja jonka tavoitteena on aiheuttaa vahinkoa unionin taloudellisille eduille. Tämän vuoksi olisi otettava käyttöön täsmällinen määritelmä rikokselle, joka perustuu tämäntyyppiseen toimintaan.

(10) Jotkin unionin taloudellisiin etuihin kohdistuvat rikokset ovat käytännössä usein lähellä perussopimuksen 83 artiklan 1 kohdan ja kyseisen artiklan nojalla annetun

unionin lainsäädännön soveltamisalaan kuuluvia rikoksia. Sen vuoksi säännösten muotoilussa olisi varmistettava yhdenmukaisuus tämän lainsäädännön kanssa.

(11) Siltä osin kuin oikeushenkilöiden toiminta voi vahingoittaa tai uhata unionin taloudellisia etuja, oikeushenkilöiden olisi vastattava niiden puolesta tehdyistä, tässä direktiivissä määritellyistä rikoksista.

(12) Jotta unionin taloudellisia etuja voitaisiin suojella yhtäläisesti toteuttamalla toimenpiteitä, joilla on ennaltaehkäisevä vaikutus koko unionissa, jäsenvaltioiden olisi lisäksi säädettävä tietyt vähimmäisseuraamusten tyypit ja tasot, joita sovelletaan tässä direktiivissä määriteltyihin rikoksiin. Seuraamusten tasot eivät saisi ylittää sitä, mikä on oikeassa suhteessa rikoksiin, ja tämän vuoksi olisi otettava käyttöön rahamääräinen raja-arvo, jonka alle jäävissä tapauksissa kriminalisointi ei ole tarpeen.

(13) Tämä direktiivi ei vaikuta kurinpitomenettelyjen asianmukaiseen ja tehokkaaseen soveltamiseen. Seuraamukset, joita ei voida rinnastaa rikosoikeudellisiin seuraamuksiin, voidaan yksittäistapauksissa ottaa huomioon kansallisen lainsäädännön mukaisesti, kun henkilö tuomitaan yhdestä tai useammasta tässä direktiivissä määritellystä rikoksesta; muiden seuraamusten osalta olisi noudatettava täysimääräisesti ne bis in idem -periaatetta. Tällä direktiivillä ei kriminalisoida toimintaa, johon ei sovelleta myös kurinpidollisia seuraamuksia tai virkavelvollisuuksien rikkomista koskevia muita toimenpiteitä tapauksissa, joissa tällaisia kurinpidollisia seuraamuksia tai muita toimenpiteitä voidaan soveltaa kyseessä oleviin henkilöihin.

(14) Luonnollisille henkilöille vakavimmissa tapauksissa määrättävien seuraamusten olisi käsitettävä vankeusrangaistuksia. Tällaiset vakavimmat tapaukset olisi määriteltävä viittaamalla tiettyyn rahamääräiseen kokonaisvahingon vähimmäisarvoon, joka rikollisesta toiminnasta on aiheutunut unionin talousarviolle ja mahdollisesti muille talousarvioille. Vankeusrangaistusten vähimmäis- ja enimmäispituuksien määrittäminen olisi tarpeen, jotta voidaan varmistaa, että unionin taloudellisille eduille tarjotaan yhtäläinen suojelu koko Euroopassa. Kuuden kuukauden vähimmäisseuraamuksen käyttöönotolla varmistetaan, että eurooppalaista pidätysmääräystä koskevan puitepäätöksen 2 artiklassa luetelluissa rikoksissa voidaan antaa ja panna täytäntöön eurooppalainen pidätysmääräys; näin varmistetaan, että oikeudellinen ja lainvalvontaa koskeva yhteistyö on mahdollisimman tehokasta. Seuraamuksilla on myös koko Euroopan kattava vahva ennaltaehkäisevä vaikutus mahdollisiin rikoksentekijöihin. Ankarampia seuraamusten tasoja olisi määrättävä tapauksissa, joissa rikokseen on syyllistytty neuvoston puitepäätöksessä 2008/841/YOS[27] tarkoitetun rikollisjärjestön puitteissa.

(15) Ottaen erityisesti huomioon rikoksentekijöiden ja laittomasta toiminnasta unionin taloudellisten etujen kustannuksella saadun hyödyn liikkuvuus sekä tarvittavat monimutkaiset rajat ylittävät tutkimukset, kaikkien jäsenvaltioiden olisi vahvistettava lainkäyttövaltansa ja vanhentumisaikoja koskevat säännöt, jotka ovat tarpeen tällaisen toiminnan torjumiseksi.

---

[27] EUVL L 300, 11.11.2008, s. 42.

(16) Jotta varmistetaan unionin oikeuden johdonmukaisuus ja turvataan periaate, jonka mukaan ketään ei voi rangaista kahdesti samasta toiminnasta, olisi selvennettävä tässä direktiivissä tarkoitettujen rikosoikeudellisten seuraamusten ja muiden unionin oikeuden mukaisten kyseeseen tulevien hallinnollisten toimenpiteiden välistä suhdetta. Tällä direktiivillä ei pitäisi rajoittaa unionin lainsäännön mukaisten erityisten hallinnollisten toimenpiteiden, seuraamusten ja sakkojen soveltamista.

(17) Rajoittamatta muita unionin oikeudesta johtuvia velvollisuuksia, olisi tarpeen antaa asianmukainen säännös jäsenvaltioiden ja komission välisestä yhteistyöstä, jotta varmistetaan tässä direktiivissä määriteltyjen unionin taloudellisiin etuihin vaikuttavien rikosten vastainen tehokas toiminta, mukaan lukien jäsenvaltioiden ja komission välinen tietojenvaihto.

(18) Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta 26 päivänä heinäkuuta 1995 tehty yleissopimus[28] ja sen 27 päivänä syyskuuta 1996[29] ja 29 päivänä marraskuuta 1996[30] tehdyt pöytäkirjat olisi kumottava ja korvattava tällä direktiivillä.

(19) Tämän direktiivin asianmukaiseen täytäntöönpanoon jäsenvaltioissa sisältyy henkilötietojen käsittelyä toimivaltaisten kansallisten viranomaisten välillä ja niiden vaihtoa jäsenvaltioiden ja unionin toimivaltaisten elinten välillä. Henkilötietojen käsittelyä kansallisella tasolla kansallisten toimivaltaisten viranomaisten välillä olisi säänneltävä kansallisella lainsäädännöllä, jossa otetaan huomioon yksilöiden suojelusta henkilötietojen automaattisessa tietojenkäsittelyssä 28 päivänä tammikuuta 1981 tehty Euroopan neuvoston yleissopimus ja sen lisäpöytäkirja (ETS N:o 181). Jäsenvaltioiden välisen henkilötietojen vaihdon olisi täytettävä neuvoston puitepäätöksen 2008/977/YOS[31] vaatimukset. Unionin toimielinten, elinten, virastojen ja laitosten käsitellessä henkilötietoja niiden olisi noudatettava yksilöiden suojelusta yhteisöjen toimielinten ja elinten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta 18 päivänä joulukuuta 2000 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 45/2001[32] sekä oikeudellisen tutkinnan luottamuksellisuutta koskevia sääntöjä.

(20) Rikosoikeudellisten seuraamusten soveltamisella tavoiteltu varoittava vaikutus edellyttää erityistä varovaisuutta suhteessa perusoikeuksiin. Tässä direktiivissä kunnioitetaan perusoikeuksia ja otetaan huomioon erityisesti Euroopan unionin perusoikeuskirjassa tunnustetut periaatteet, ja etenkin oikeus vapauteen ja turvallisuuteen sekä henkilötietojen suojaan, ammatillinen vapaus ja oikeus tehdä työtä, elinkeinovapaus, omistusoikeus, oikeus tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin ja puolueettomaan tuomioistuimeen, syyttömyysolettama ja oikeus puolustukseen, laillisuusperiaate ja rikoksista määrättävien rikosoikeudellisten seuraamusten oikeasuhteisuuden periaate sekä kielto syyttää ja rangaista rikosoikeudellisessa menettelyssä kahdesti samasta rikoksesta. Tämän direktiivin tarkoituksena on erityisesti varmistaa, että kyseisiä oikeuksia täysin kunnioitetaan ja periaatteiden soveltamista edistetään myös sen täytäntöönpanossa.

---

28 EYVL C 316, 27.11.1995, s. 48.
29 EYVL C 313, 23.10.1996, s. 1.
30 EYVL C 151, 20.5.1997, s. 1.
31 EUVL L 350, 30.12.2008, s. 60.
32 EYVL L 8, 12.1.2001, s. 1.

(21) Direktiiviä sovelletaan rajoittamatta niiden säännösten soveltamista, jotka koskevat perussopimuksen, Euroopan unionin erioikeuksista ja vapauksista tehdyn pöytäkirjan, Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön ja niiden täytäntöönpanemista varten annettujen säädösten sekä samankaltaisten kansallisen lainsäädännön säännösten sisältämien vapauksien poistamista.

(22) Tällä direktiivillä ei rajoiteta kansallisen rikosoikeuden yleisiä sääntöjä ja periaatteita, jotka koskevat tuomioiden soveltamista ja täytäntöönpanoa kunkin yksittäistapauksen konkreettisten olosuhteiden perusteella.

(23) Jäsenvaltiot eivät voi yksin riittävällä tavalla saavuttaa tämän direktiivin tavoitteita, vaan ne voidaan suunnitellun toiminnan laajuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla, joten unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

I osasto: Kohde ja määritelmät

1 artikla
Kohde

Tässä direktiivissä säädetään tarvittavat toimenpiteet unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi petoksilta ja muulta laittomalta toiminnalta ja niiden torjumiseksi määrittämällä rikokset ja seuraamukset.

2 artikla
Unionin taloudellisen edun määritelmä

Tässä direktiivissä ’unionin taloudellisilla eduilla’ tarkoitetaan kaikkia tuloja ja menoja, jotka kuuluvat johonkin seuraavista, on hankittu niistä jonkin kautta tai lankeavat maksettaviksi niistä johonkin:

a) unionin talousarvio;

b) perussopimusten nojalla perustettujen toimielinten, elinten, virastojen ja laitosten talousarviot tai niiden hallinnoimat ja valvomat talousarviot.

II osasto: Rikokset, jotka kohdistuvat unionin taloudellisten etujen suojaamiseen petoksilta ja tällaisten petosten torjumiseen

3 artikla
Unionin taloudellisiin etuihin vaikuttava petos

Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että seuraavat tahalliset teot on säädetty rangaistaviksi rikoksiksi:

a) menojen osalta teot tai laiminlyönnit, jotka koskevat

i) väärien, virheellisten tai puutteellisten ilmoitusten tai asiakirjojen käyttämistä tai esittämistä, josta seuraa, että unionin talousarvioon tai unionin hoidossa oleviin tai sen puolesta hoidettuihin talousarvioihin sisältyviä varoja käytetään väärin tai pidätetään oikeudettomasti,

ii) erityistä velvoitetta rikkoen tapahtuvaa tietojen ilmoittamatta jättämistä, jolla on sama seuraus kuin edellä, tai

iii) vastuiden tai menojen väärinkäyttöä muihin tarkoituksiin kuin mihin ne on myönnetty;

b) tulojen osalta teot tai laiminlyönnit, jotka koskevat

i) väärien, virheellisten tai puutteellisten ilmoitusten tai asiakirjojen käyttämistä tai esittämistä, josta seuraa, että unionin yleiseen talousarvioon tai unionin hoidossa oleviin tai sen puolesta hoidettuihin talousarvioihin sisältyvät varat vähenevät oikeudettomasti,

ii) erityistä velvoitetta rikkoen tapahtuvaa tietojen ilmoittamatta jättämistä, jolla on sama seuraus kuin edellä, tai

iii) laillisesti saadun edun väärinkäyttämistä, jolla on sama seuraus kuin edellä.

4 artikla
Unionin taloudellisiin etuihin vaikuttaviin rikoksiin liittyvä petos

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että tietojen antaminen tai antamatta jättäminen hankintayhteisöille tai -viranomaisille tai avustuksen myöntämisestä vastaaville yhteisöille tai viranomaisille julkisessa hankintamenettelyssä tai avustuksen myöntämismenettelyssä, johon liittyy unionin taloudellisia etuja, ehdokkaiden tai tarjoajien taikka tarjouspyyntöihin tai avustushakemuksiin annettavien vastausten laatimisesta vastaavien tai niiden laatimiseen osallistuvien henkilöiden toimesta, kun teko on tehty tahallisesti ja tarkoituksena kiertää kelpoisuus-, poissulkemis-, valinta- ja ratkaisuperusteiden soveltaminen tai poiketa siitä, on säädetty rangaistavaksi rikokseksi.

2. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/60/EY[33] 1 artiklan 2 kohdassa määritelty rahanpesu, jossa on kyse tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvilla rikoksilla saadusta omaisuudesta, on säädetty rangaistavaksi rikokseksi.

3. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että seuraavat tahalliset teot on säädetty rangaistaviksi rikoksiksi:

a) sellaisen virkamiehen toiminta, joka suoraan tai välittäjän kautta pyytää tai saa millaisia tahansa etuja itselleen tai kolmannelle osapuolelle tai hyväksyy

[33] EUVL L 309, 25.11.2005, s. 15.

lupauksen tällaisesta edusta toimiakseen tai pidättyäkseen toimimasta virkavelvollisuuksiensa mukaisesti tai tehtäviään hoitaessaan tavalla, joka vahingoittaa tai todennäköisesti vahingoittaa unionin taloudellisia etuja (passiivinen korruptio);

b) kenen tahansa toiminta, joka lupaa tai antaa suoraan tai välittäjän kautta millaisen tahansa edun virkamiehelle itselleen tai kolmannelle osapuolelle, jotta kyseinen virkamies toimisi tai pidättäytyisi toimimasta virkavelvollisuuksiensa mukaisesti tai tehtäviään hoitaessaan tavalla, joka vahingoittaa tai todennäköisesti vahingoittaa unionin taloudellisia etuja (aktiivinen korruptio).

4. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että virkamiehen tahallinen toiminta varojen sitomiseksi tai maksamiseksi taikka varojen osoittamiseksi tai käyttämiseksi niiden käyttötarkoituksen vastaisesti ja tarkoituksena vahingoittaa unionin taloudellisia etuja, on säädetty rangaistavaksi rikokseksi (varojen väärinkäyttö).

5. Tässä artiklassa ’virkamiehellä’ tarkoitetaan:

a) henkilöä, joka hoitaa julkista tehtävää unionin puolesta tai jäsenvaltioissa tai kolmansissa maissa ja joka on lainsäädäntö-, hallinto- tai oikeusvirassa;

b) muuta henkilöä, joka hoitaa julkista tehtävää unionin puolesta tai jäsenvaltioissa tai kolmansissa maissa olematta tällaisessa virassa ja joka osallistuu unionin taloudellisten etujen hallinnointiin tai niitä koskeviin päätöksiin.

III osasto: Yleiset säännökset rikoksista, jotka kohdistuvat unionin taloudellisten etujen suojaamiseen petoksilta ja tällaisten petosten torjumiseen

5 artikla
Yllytys, avunanto ja yritys

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että yllytys II osastossa tarkoitettuihin rikoksiin tai avunanto niissä on säädetty rangaistavaksi rikokseksi.

2. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 3 artiklassa tai 4 artiklan 4 kohdassa tarkoitetun rikoksen yritys on säädetty rangaistavaksi rikokseksi.

6 artikla
Oikeushenkilöiden vastuu

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että oikeushenkilöt voidaan saattaa vastuuseen II osastossa tarkoitetuista rikoksista, jotka on oikeushenkilön hyväksi tehnyt joko yksin tai oikeushenkilön toimielimen jäsenenä toimien henkilö, jonka johtava asema oikeushenkilössä perustuu

a) valtaan edustaa oikeushenkilöä;

b) valtuuteen tehdä päätöksiä oikeushenkilön puolesta; tai

c) valtuuteen käyttää määräysvaltaa oikeushenkilössä.

2. Jäsenvaltioiden on lisäksi toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että oikeushenkilöt voidaan saattaa vastuuseen, jos 1 kohdassa tarkoitettu henkilö on laiminlyönyt valvontatehtävänsä tai määräysvallan käyttötehtävänsä siten, että kyseisen henkilön alaisena toimiva henkilö on voinut tehdä II osastossa tarkoitetun rikoksen oikeushenkilön hyväksi.

3. Se, mitä 1 ja 2 kohdassa säädetään oikeushenkilön vastuusta, ei estä rikosoikeudellista menettelyä sellaisia luonnollisia henkilöitä vastaan, jotka ovat II osastossa tarkoitettujen rikosten tekijöitä tai niistä rikosoikeudellisesti vastuussa 5 artiklan nojalla.

4. Tässä direktiivissä ’oikeushenkilöllä’ tarkoitetaan mitä tahansa yhteisöä, jolla on sovellettavan lain mukaan oikeushenkilön asema, lukuun ottamatta valtioita tai julkisia elimiä niiden käyttäessä julkista valtaa sekä julkisoikeudellisia kansainvälisiä järjestöjä.

7 artikla
Luonnollisille henkilöille määrättävät rikosoikeudelliset seuraamukset

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että luonnollisille henkilöille määrätään II osastossa tarkoitetuista rikoksista tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia rikosoikeudellisia seuraamuksia, mukaan lukien 8 artiklassa täsmennetyt sakot ja vankeusrangaistus.

2. Kun on kyseessä vähäinen rikos, jossa on kysymys alle 10 000 euron vahingoista ja alle 10 000 euron eduista ja johon ei liity erityisen raskauttavia olosuhteita, jäsenvaltio voi säätää muita kuin rikosoikeudellisia seuraamuksia.

3. Edellä oleva 1 kohta ei rajoita toimivaltaisten viranomaisten valtuuksia ryhtyä kurinpitotoimiin virkamiehiä vastaan.

4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että muuntyyppiset seuraamukset, joita ei voida rinnastaa rikosoikeudellisiin seuraamuksiin ja jotka on jo määrätty samalle henkilölle samasta toiminnasta, voidaan ottaa huomioon, kun henkilö tuomitaan II osastossa tarkoitetusta rikoksesta

8 artikla
Vankeusrangaistusta koskevat raja-arvot

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 3 artiklassa ja 4 artiklan 1 ja 4 kohdassa tarkoitetuista rikoksista, joissa on kyse vähintään 100 000 euron edusta tai vahingosta, voidaan langettaa

a) vähimmäisrangaistuksena vähintään kuuden kuukauden vankeus;

b) enimmäisrangaistuksena vähintään viiden vuoden vankeus.

Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 4 artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitetuista rikoksista, joissa on kyse vähintään 30 000 euron edusta tai vahingosta, voidaan langettaa

a) vähimmäisrangaistuksena vähintään kuuden kuukauden vankeus;

b) enimmäisrangaistuksena vähintään viiden vuoden vankeus.

2. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että II osastossa tarkoitetuista rikoksista määrättävä enimmäisrangaistus on vähintään kymmenen vuoden vankeus, kun rikokseen on syyllistytty puitepäätöksessä 2008/841/YOS annetun määritelmän mukaisen rikollisjärjestön puitteissa.

9 artikla
Oikeushenkilöille määrättävien vähimmäisseuraamusten tyypit

Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 6 artiklan nojalla vastuussa olevalle oikeushenkilölle säädetään tehokkaat, oikeasuhteiset ja varoittavat seuraamukset, jotka sisältävät rikosoikeudellisia tai muita sakkoja ja mahdollisesti muita seuraamuksia, kuten

a) oikeuden menettäminen julkisista varoista myönnettäviin etuuksiin tai tukiin;

b) väliaikainen tai pysyvä kielto harjoittaa liiketoimintaa;

c) tuomioistuimen valvontaan asettaminen;

d) tuomioistuimen päätös, jolla oikeushenkilö määrätään purettavaksi;

e) rikoksen tekemiseen käytettyjen tilojen sulkeminen väliaikaisesti tai pysyvästi.

10 artikla
Varojen jäädyttäminen ja menetetyksi tuomitseminen

Jäsenvaltioiden on varmistettava II osastossa tarkoitettujen rikosten tuottaman hyödyn ja rikoksentekovälineiden jäädyttäminen ja menetetyksi tuomitseminen [rikoshyödyn jäädyttämisestä ja menetetyksi tuomitsemisesta Euroopan unionissa annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston] direktiivin …/…/… mukaisesti.[34]

11 artikla
Lainkäyttövalta

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet ulottaakseen lainkäyttövaltansa II osastossa tarkoitettuihin rikoksiin, kun

   a) rikos on tehty kokonaan tai osittain jäsenvaltion alueella; tai

   b) rikoksentekijä on jäsenvaltion kansalainen.

2. Jäsenvaltioiden on 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettuja tapauksia varten toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että niiden lainkäyttövallan ehtona ei ole, että syyte voidaan nostaa vain rikoksen uhrin rikoksentekopaikassa tekemän ilmoituksen perusteella tai rikoksen tekopaikkana olevan jäsenvaltion ilmiannon perusteella.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden lainkäyttövaltaan kuuluvat myös tilanteet, joissa rikos on tehty tieto- ja viestintätekniikan avulla niiden alueelta.

---

[34] Hyväksytään ehdotuksen KOM(2012) 85 perusteella.

12 artikla
Unionin taloudellisiin etuihin vaikuttavien rikosten vanhentuminen

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava vanhentumisaika, jonka aikana II osastossa ja 5 artiklassa tarkoitettujen rikosten tutkinta, syytteeseenpano, oikeudenkäynti ja tuomioistuimen päätöksen tekeminen on yhä mahdollista ja joka on vähintään viisi vuotta rikoksen tekoajankohdasta.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että vanhentumisaika keskeytyy ja alkaa kulua uudelleen, kun toimivaltainen kansallinen viranomainen toteuttaa toimia, joihin kuuluu erityisesti tutkinta- tai syytetoimien tosiasiallinen aloittaminen, kunnes rikoksentekoajankohdasta on kulunut vähintään kymmenen vuotta.

3. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet, joilla mahdollistetaan II osastossa ja 5 artiklassa tarkoitetusta rikoksesta annetun lopullisen tuomion mukaisen rikosoikeudellisen seuraamuksen täytäntöönpano riittävän pitkän ajan, jonka on oltava vähintään kymmenen vuotta lopullisen tuomion antamisesta.

13 artikla
Takaisinperintä

Tällä direktiivillä ei rajoiteta II osastossa tarkoitettujen rikosten yhteydessä perusteettomasti maksettujen määrien takaisinperintää.

14 artikla
Vuorovaikutus muiden sovellettavien unionin säädösten kanssa

Tällä direktiivillä ei rajoiteta sellaisten hallinnollisten toimenpiteiden, rikosoikeudellisten seuraamusten ja sakkojen soveltamista, jotka on vahvistettu unionin lainsäädännössä, erityisesti neuvoston asetuksen (EY) N:o 2988/95[35] 4 ja 5 artiklassa, tai unionin lainsäädännön tietyn velvoitteen mukaisesti annetussa kansallisessa lainsäädännössä. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että rikosoikeudelliset menettelyt, jotka aloitetaan tämän direktiivin kansallisten täytäntöönpanosäännösten nojalla, eivät vaikuta unionin lainsäädännössä tai kansallisissa täytäntöönpanosäännöksissä vahvistettujen hallinnollisten toimenpiteiden, seuraamusten ja sakkojen, joita ei voida rinnastaa rikosoikeudellisiin menettelyihin, asianmukaiseen ja tehokkaaseen soveltamiseen.

IV osasto: Loppusäännökset

15 artikla
Jäsenvaltioiden ja Euroopan komission (Euroopan petostentorjuntavirasto) välinen yhteistyö

1. Jäsenvaltiot ja komissio tekevät yhteistyötä II osastossa tarkoitettujen rikosten torjunnassa. Tässä tarkoituksessa komissio antaa toimivaltaisille kansallisille

[35] Neuvoston asetus (EY, Euratom) N:o 2988/95, annettu 18 päivänä joulukuuta 1995, Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta, EYVL L 312, 23.12.1995, s. 1.

viranomaisille sellaista teknistä ja toiminnallista apua, jota ne saattavat tarvita tutkimustensa yhteensovittamiseksi.

2. Jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset voivat vaihtaa tietoja komission kanssa tosiasioiden selvittämisen helpottamiseksi ja II osastossa tarkoitettujen rikosten vastaisen tehokkaan toiminnan varmistamiseksi. Komissio ja toimivaltaiset kansalliset viranomaiset ottavat huomioon kussakin yksittäistapauksessa tutkintasalaisuuden ja tietosuojan vaatimukset. Komissiolle tietoja toimittaessaan jäsenvaltio voi tässä tarkoituksessa asettaa tietojen käyttämistä koskevia erityisehtoja komissiolle tai toiselle jäsenvaltiolle, jolle kyseinen tieto voidaan välittää.

16 artikla
Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen rikosoikeudellista suojaamista koskevien yleissopimusten kumoaminen

Kumotaan [17 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan mukaisesta soveltamispäivästä] alkaen Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta 26 päivänä heinäkuuta 1995 tehty yleissopimus ja sen 27 päivänä syyskuuta 1996, 29 päivänä marraskuuta 1996 ja 19 päivänä kesäkuuta 1997 tehdyt pöytäkirjat.

17 artikla
Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä

1. Jäsenvaltioiden on annettava ja julkaistava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset viimeistään […] päivänä […]kuuta […]. Niiden on viipymättä toimitettava komissiolle kirjallisina nämä säännökset.

   Jäsenvaltioiden on sovellettava näitä säännöksiä […] päivästä […]kuuta […].

   Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä tarkoitetuista kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

18 artikla
Voimaantulo

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä.*

19 artikla
Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta	*Neuvoston puolesta*
Puhemies	*Puheenjohtaja*